

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1956-1957.

21 FEBRUARI 1957.

WETSONTWERP

houdende aanvulling van de wet van
14 december 1876 betreffende het vervoer
der landverhuizers.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE BUITENLANDSE ZAKEN (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DE VLEESCHAUWER.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De emigratie naar de Nieuwe Wereld had in de
XIXe eeuw variërende vormen aangenomen, waarvan som-
mige toen door de wetgever moesten geregeld worden.

Het sociaal basisverschijnsel, d. i. de emigratie op zich
zelf, was natuurlijk: vele inwoners van het oude Europa,
door de economische omstandigheden getroffen, en aange-
lokt door de hoop ginds betere levensvoorwaarden te vinden,
weken uit om voor zich zelf en voor hun gezin een gelukkige
en stabiele toekomst op te bouwen.

Spoedig gaf dit natuurlijk verschijnsel evenwel aanleiding
tot het ontstaan van een industrie met een bijzonder karakter:
namelijk: handelsagentschappen ontstonden om emigranten
te ronselen en voor hun vervoer te zorgen.

Dit vervoer van landverhuizers was geen gewone han-
delsactiviteit; de misbruiken vanwege de emigratie-onder-
nemers waren niet denkbeeldig. Om humanitaire redenen

(1) Samenstelling van de Commissie:

A. — Leden-titularissen: de heren Huysmans, voorzitter; Delwaide,
De Schryver, De Vleeschauwer, Gilson, Lefèvre (Théo), le Hodey,
Scheyven, Van Cauwelaert, Van Elslande, Wigny, Willot. — Bertel-
son, Bohy, Buset, Dejardin, Fayat, Housiaux, Merlot (Joseph-Jean),
Pierson, Tielemans (François), Van Eynde. — Devèze, Kronacker.

B. — Plaatsvervangende leden: de heren Bertrand, Brasseur, De
Gryse, Harmel, Héger, Moyersoen. — Bracops, De Cooman, De
Sweemer, Hicquet, Rombaut. — Destenay.

Zie:

539 (1955-1956):

— N° 1: Ontwerp overgemaakt door de Senaat.

Chambre des Représentants

SESSION 1956-1957.

21 FÉVRIER 1957.

PROJET DE LOI

complétant la loi du 14 décembre 1876
régulant le transport des émigrants.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES (1)
PAR M. DE VLEESCHAUWER.

MESDAMES, MESSIEURS,

L'émigration vers le Nouveau Monde revêtait, au
XIXe siècle, des aspects variés dont d'aucuns ont nécessité
alors l'intervention du législateur.

Le phénomène social de base, c'est-à-dire l'émigration en
elle-même, était naturel: beaucoup d'habitants de la vieille
Europe, écrasés par les circonstances économiques ici et
attirés par l'espoir de conditions de vie meilleures là-bas,
émigraient en vue de s'assurer pour eux-mêmes et pour
leurs familles un avenir stable et heureux.

Mais sur ce phénomène naturel s'était tôt greffée une
industrie, un commerce un peu spécial: des agences com-
merciales pour recruter des émigrants, pour assurer leur
transport, se créaient et fonctionnaient.

Ce transport des émigrants n'était pas un commerce ordi-
naire; les abus de la part des agents d'émigration n'étaient
pas imaginaires. Aussi des considérations d'humanité com-

(1) Composition de la Commission:

A. — Membres titulaires: MM. Huysmans, président; Delwaide,
De Schryver, De Vleeschauwer, Gilson, Lefèvre (Théo), le Hodey,
Scheyven, Van Cauwelaert, Van Elslande, Wigny, Willot. — Bertel-
son, Bohy, Buset, Dejardin, Fayat, Housiaux, Merlot (Joseph-Jean),
Pierson, Tielemans (François), Van Eynde. — Devèze, Kronacker.

B. — Membres suppléants: MM. Bertrand, Brasseur, De Gryse,
Harmel, Héger, Moyersoen. — Bracops, De Cooman, De Sweemer,
Hicquet, Rombaut. — Destenay.

Voir:

539 (1955-1956):

— N° 1: Projet transmis par le Sénat.

was het dan ook noodzakelijk deze bijzondere handel te onttrekken aan de volledige vrijheid inzake overeenkomsten.

Aldus ontstond de wet van 14 december 1876 waarbij het vervoer der landverhuizers geregeld werd. Krachtens deze wet mogen de emigratie-agentschappen geen verrichtingen doen tot aanwerving of vervoer van landverhuizers zonder de machtiging van de Minister van Buitenlandse Zaken. In afwijking van het gemeen recht legt artikel 3 van deze wet aan de agentschappen de verplichting op of wel op eigen kosten in het belang van de landverhuizers de transportprijs en de levensmiddelen, elk eventueel verlies of schade voortvloeiende uit gedeeltelijke of algehele niet-uitvoering van het vervoercontract te doen verzekeren, of wel bij de Deposito- en Consignatiekas een som te storten gelijk aan het bedrag der verzekering.

Thans vormen de landverhuizers die bijzondere cliënteel niet meer welke door de handelsagentschappen voor landverhuizing zouden kunnen uitgebuit worden. Hieruit volgt dat de strenge bepalingen tot bescherming van de landverhuizers, in de vorm waarin zij nog voorkomen in de wet van 14 december 1876, zonder werkelijk nut en feitelijk voor de Belgische vervoerders schadelijk geworden zijn.

Vandaar de nieuwe bepaling die het voorwerp uitmaakt van dit wetsontwerp; de Minister van Buitenlandse Zaken zal vrijstelling van deze bijzondere wettelijke verplichting zich te verzekeren kunnen verlenen aan de ondernemer van verrichtingen tot aanwerving of vervoer van landverhuizers, die alle morele en financiële waarborgen biedt, die bij zijn aanvraag om vrijstelling een gunstig advies heeft bekomen van de Commissie van Toezicht van de Dienst voor Landverhuizing, waarvan de oprichting te Antwerpen bepaald werd bij een koninklijk besluit van 29 april 1890, en die een verbintenis tot verantwoordelijkheid, waarvan het model door de Koning wordt bepaald, heeft ondertekend.

In de Memorie van Toelichting wordt gezegd dat deze wijziging « inzonderheid in de maritieme kringen van Antwerpen op prijs zal worden gesteld. »

Hoewel deze wetgeving in haar geheel genomen verouderd schijnt, kan men zich natuurlijk vergenoegen met daaruit de schadelijk geworden bepalingen weg te laten.

Daar Commissieleden gesproken hebben over andere gevallen in verband met het zeetransport van reizigers en namelijk van de niet-aansprakelijkheid van de vervoerder in geval van overmacht, moeten zij erop wijzen dat dit alles onder het gemeen recht valt, hetwelk nauwkeurig de rechten en de plichten van al de partijen bij het vervoercontract regelt.

Uwe Commissie heeft dit ontwerp eenparig aangenomen en verzoekt de Kamer zulks eveneens te doen.

De Verslaggever,

A. DE VLEESCHAUWER.

De Voorzitter,

C. HUYSMANS.

mandaient de ne pas abandonner ce commerce spécial à la liberté absolue des conventions.

De la l'intervention du législateur belge qui, par une loi du 14 décembre 1876, a réglé le transport des émigrants. En vertu de cette loi, les agences d'émigration ne peuvent s'adonner à des opérations d'engagement ou de transport des émigrants sans l'autorisation du Ministre des Affaires Etrangères. En outre, par des dispositions dérogeant au droit commun, l'article 3 de cette loi impose aux agences ou bien de faire assurer à leurs frais, dans l'intérêt des émigrants, le prix du transport et les vivres, toutes pertes et tous dommages éventuels à résulter de l'inexécution totale ou partielle du contrat de transport, ou bien de verser à la caisse des dépôts et consignations une somme équivalente au montant de l'assurance.

De nos jours, ceux qui émigrent ne forment plus cette clientèle spéciale que pourraient exploiter des agences commerciales d'émigration. Il s'ensuit que les dispositions rigoureuses de protection des émigrants, telles qu'elles figurent encore dans la loi du 14 décembre 1876, sont devenues sans portée utile et en fait nuisibles aux transporteurs belges.

De là la stipulation nouvelle qui forme l'objet du présent projet de loi : le Ministre des Affaires Etrangères pourra exonérer de cette obligation légale spéciale de s'assurer l'entrepreneur d'opérations d'engagement ou de transport d'émigrants qui offre toutes garanties morales et financières, qui a obtenu pour sa demande d'exonération l'avis favorable de la Commission d'inspection des émigrants dont l'institution à Anvers est prévue par un arrêté royal du 29 avril 1890, et qui aura souscrit un engagement de responsabilité conforme au modèle établi par le Roi.

Dans l'Exposé des Motifs il est dit que « cette modification sera particulièrement bien accueillie dans les milieux maritimes de la métropole ».

Bien que cette législation semble désuète dans son ensemble, on peut évidemment se contenter d'en enlever les dispositions devenues nuisibles.

Des commissaires ayant parlé d'autres cas se rapportant au transport maritime de voyageurs et, notamment, à la non-responsabilité du transporteur dans un cas de force majeure, nous devons souligner que tout cela relève du droit commun qui règle avec précision les droits et devoirs de toutes les parties au contrat de transport.

Votre Commission a accepté le présent projet de loi à l'unanimité et elle invite la Chambre à en faire autant.

Le Rapporteur,

A. DE VLEESCHAUWER.

Le Président,

C. HUYSMANS.